

Vetenskapligt namn: *Asclepias syriaca*

Namnets betydelse: *Asclepias* är grekiska och refererar till läkeguden Asklepios inom den grekiska mytologin. Växten ansågs för i tiden ha flera läkande effekter. *Syriaca* syftar till Syrien där den tros härstamma från.

SIDENÖRT

Asclepias syriaca

Sidenört är än så länge relativt ovanlig i Sverige men har upptäckts vilt bland annat i Skåne, Blekinge, Sörmland, Uppland, Bohuslän och Dalarna. Växten känns igen på sin storlek och specifika utseende inte minst när det gäller dess frön. Sidenört är farlig för betande djur.

Ursprung

Sidenört är hemmahörande i Nordamerika. Den används främst som prydnadsväxt i trädgårdar här i Sverige och inom biodling. Namnet syftar på de sidenmjuka trådar som är fästa vid de bruna sideningade fröna som ligger inuti en balja. När baljorna öppnas på hösten seglar fröna iväg med sina vingar. Fiber från stammens inre bark kan användas för att framställa garn.

Växten är mycket tilldragande för bin, fjärilar och andra insekter. I Sverige har den främst börjat sprida sig i södra Sverige. Men den har även påträffats förvildad i andra delar ända upp till Dalarna. Växten trivs i halvskugga till sol på olika typer av torra-friska, gärna kalkrika marker, i ett kallare klimat. Fröet börjar gro andra året och har en livslängd på cirka tio år i jorden.

Så känner du igen sidenört

Sidenört kan bli upp till två meter hög och växer i bestånd. Rötterna växer både på djupet och bredden. De kan löpa ut till 40 meter och ungefär en meter djupt, men även betydligt djupare än så. Stammen och bladundersidan är silkesludna med fina hår. Om stammen bryts av utsöndras en vit vätska, därav artens engelska namnet 'Common Milkweed'. Bladen sitter motsatt, har en elliptisk form och är läderartade. De blir cirka 10–20 centimeter långa och 5–10 centimeter breda. Blommorna sitter i ett bollformigt knippe och kan variera i färg, även på samma planta, från ljusrosa, mörkt lila till vitgula. Blommorna luktar sött och producerar stora mängder nektar. De vingliknande fröna ligger i frökapslar, klädda med små fingerlika utskott. Varje balja kan innehålla så mycket som ett par hundra frön. Sidenört blommar från juni till augusti. Blommorna producerar stora mängder nektar, är insektspollinerade och självfertila.

De vingliknande fröna ligger i frökapslar, klädda med små fingerlika utskott.

EU-listad

Sidenört är listad på EU:s förteckning över invasiva främmande arter vilket innebär att du inte får ha den i din trädgård, dela med dig av frön eller sprida växtdelar.

Om du hittar sidenört i naturen – rapportera in det till Artportalen via www.invasivaarter.nu

Varför ska den inte finnas i Sverige?

Sidenörten bildar stora bestånd och tränger undan inhemska växter. Om växten sprider sig i odlad mark och beteshagar kan det innebära negativa effekter för lantbruket både ekonomiska och allvarliga konsekvenser som att djuren blir förgiftade. Därför är det oerhört viktigt utrota växten innan den sprider sig.

Effekter på den biologiska mångfalden

Den har genom sin växtkraft en negativ påverkan på den biologiska mångfalden. Den kan också vara ett hot mot vissa sniglar.

Effekter på samhället

I Nordamerika där växten ses som ett aggressivt ogräs påverkas bland annat lantbruket negativt. Det kan innebära stora förluster av skörd samt att växten är skadlig för får, nötkreatur och hästar.

Effekter i din trädgård

Sidenört kan fort bilda täta bestånd som då utkonkurrerar andra växter.

Effekter på din hälsa

Den kan framkalla allergier hos vissa personer. Växtsaften kan även ge eksem.

Så här utrotar du växten

Har du växten i din trädgård måste den tas bort enligt lag. Bästa tidpunkt för bekämpning är tidigt på våren innan växten har blivit för stor.

Uppgrävning

Gräv eller dra upp växten för hand. Kontrollera årligen området för att upptäcka nya plantor. Växten sprider sig med frö men också genom rotdelar och rotskott. Var därför observant på nya plantor. Har växten gått upp i blom och har frökapslar är det viktigt att först samla ihop dem och förstöra dem genom att elda upp dem.

Det viktigt att använda skyddshandskar då växtsaften kan ge upphov till eksem.

Hantering av växtmaterial

När plantan grävs eller dras upp ska den eldas upp på plats om det ej råder eldningsförbud eller läggas i en hel sopsäck, som sen sluts ordentligt och körs till den kommunala återvinningscentralen där den klassas som brännbart avfall, ej som trädgårdsavfall. Kontrollera först om återvinningscentralen tar emot växtmaterial med sidenört. Alla gör inte det. Väl på anläggningen ska den läggas i specialcontainer enkom för invasivt växtmaterial eller bland brännbart. Absolut ej på komposten!

Var försiktig vid hantering av växtavfallet och jordmassor då de kan innehålla frön.

Kemisk bekämpning

Sidenört bör ej bekämpas med kemiska bekämpningsmedel.

Misstas för sidenört

Det finns flera arter av sidenört. Men endast två andra arter har setts vilt i Sverige och det är röd sidenört, *Asclepias curassavica*, och rosensidenört, *Asclepias incarnata*. Både röd sidenört och rosensidenört är betydligt mindre och har mer långsmala blad samt mer upprätta och fåblommiga blomknippen än sidenört.